

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 544/2019
03.10.2019. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца АА, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Небојша Спасић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о сукобу стварне надлежности између Привредног суда у Београду и Првог основног суда у Београду, на седници одржаној 03.10.2019. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овој парници, стварно и месно је надлежан Први основни суд у Београду.

Образложење

Тужилац је 11.01.2017. године поднео Основном суду у Врању предлог за извршење на основу веродостојне исправе – менице, против туженог. Виши суд у Врању је решењем Гж 2513/18 од 25.01.2019. године, преиначио решење Основног суда у Врању Ипв „Ив“ 59/17 од 06.06.2017. године, тако што је усвојио приговор извршног дужника ББ из ... и ставио ван снаге решење о извршењу Основног суда у Врању Иив 7/17 од 19.01.2017. године у делу којим су одређени предмет и средство извршења, укинуо све спроведене извршне радње и одлучио да ће се поступак наставити као поводом приговора против платног налога пред парничним судом Првог основног суда у Београду и списе предмета доставио истом.

Први основни суд у Београду се решењем П 8151/19 од 27.05.2019. године огласио месно (стварно) ненадлежним за поступање у овој правној ствари и по правноснажности решења списе предмета доставио Привредном суду у Београду, као стварно и месно надлежном, наводећи да је чланом 22. Уговора о кредиту закљученог између странака уговорена надлежност Привредног суда у Београду.

Привредни суд у Београду није прихватио своју стварну надлежност, а предмет је уз пропратни акт П 5147/19 од 25.09.2019. године доставио Врховном касационом суду ради решавања сукоба надлежности.

Решавајући настали сукоб стварне надлежности, на основу члана 30. став 2. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", број 116/08...87/18) и члана 22. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 и 55/14),

Врховни касациони суд је нашао да је за поступање у овом предмету стварно надлежан Први основни суд у Београду.

Према одредби члана 22. став 2. Закона о уређењу судова Основни суд у првом степену суди у грађанскоправним споровима ако за поједине од њих није надлежан други суд и води извршне и ванпарничне поступке за које није надлежан неки други суд. Према одредби члана 25. став 1. Закона Привредни суд у првом степену суди у споровима између домаћих и страних привредних друштава, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти) у споровима који настану између привредних субјеката и других правних лица у обављању делатности привредних субјеката као и кад је у наведеним споровима једно од странака физичко лице ако је са странком у односу материјалног супарничарства. Одредбом члана 65. став 1. ЗПП, прописано је да ако законом није одређена искључива месна надлежност неког суда, странке могу да се споразумеју да им у првом степену суди суд који није месно надлежан, под условом да је тај суд стварно надлежан.

Према наведеној законској одредби (члан 25. став 1. тачка 1. Закона), привредни судови су стварно надлежни да суде у споровима између домаћих и страних привредних друштава, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација, односно између привредних субјеката, без обзира на правну природу спора, што значи да када се ради о привредним субјектима за стварну надлежност привредног суда довољно је да је испуњен субјективни критеријум. Тек уколико се ради о спору између привредних субјеката и других правних лица за стварну надлежност привредног суда неопходно је да је испуњен и објективни критеријум, односно да се ради о спору између ових лица насталом у обављању привредне делатности. У споровима у коме су обе странке друга правна лица, за суђење је стварно надлежан суд опште надлежности без обзира на правну природу спора.

У конкретном случају ради се о спору између тужиоца, који има статус правног лица и туженог физичког лица, што значи да се не ради о спору између привредних субјекта, у смислу члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова.

Имајући ово у виду, као и да се ради о спору у коме је предмет тужбеног захтева новчано потраживање из уговора о кредиту, Врховни касациони суд налази да нису испуњени услови из члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова за надлежност привредног суда, с обзиром да није испуњен ни субјективни критеријум - не ради се о спору између привредних субјеката, а ни објективни - јер спор није проишао из привредне делатности парничних странака, Такође, странке у складу са одредбом члана 65. ЗПП могу уговорати месну надлежност стварно надлежног суда, али не могу уговорати, нити им је то дозвољено законом, стварну надлежност суда.

На основу изнетог, Врховни касациони суд налази да је за поступање у овој парници стварно надлежан Први основни суд у Београду, па је применом члана 22. став 2. Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Бисерка Живановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић